

1 i Fastan

Psalmer: 135, ..., 362, 230, 45

Texter: 1 Mos 22:1-14, Hebr 4:14-16, Matt 4:1-11

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen.

Matt 4:1-11

1 Sedan fördes Jesus av Anden ut i öknen för att frestas av djävulen. **2** När han hade fastat i fyrtio dagar och fyrtio nätter blev han till slut hungrig. **3** Då kom frestaren fram och sade till honom: "Om du är Guds Son, så befall att de här stenarna blir bröd." **4** Jesus svarade: "Det står skrivet: Människan lever inte bara av bröd, utan av varje ord som utgår från Guds mun."

5 Då tog djävulen med honom till den heliga staden och ställde honom på tempelmurens krön **6** och sade: "Om du är Guds Son, så kasta dig ner! Det står ju skrivet: Han ska befälla sina änglar, och de ska bära dig på sina händer så att du inte stöter din fot mot någon sten." **7** Jesus sade till honom: "Det står också skrivet: Du ska inte fresta Herren din Gud."

8 Sedan tog djävulen med honom upp på ett mycket högt berg och visade honom världens alla riken och deras härlighet, **9** och han sade till honom: "Allt detta ska jag ge dig, om du faller ner och tillber mig." **10** Då sade Jesus till honom: "Gå bort, Satan! Det står skrivet: Herren din Gud ska du tillbe, och endast honom ska du tjäna."

11 Då lämnade djävulen honom, och änglar kom fram och betjänade honom.

Himmelske Fader, du som sände din Son att vinna seger över Djävulen för att det skulle bli oss till frälsning. Hjälp oss då vi frestas att övervinna och behålla segern. Amen.

I dagens text hör vi hur Jesus blev frestad på tre sätt. Han blev frestad att tvivla på Guds hjälp, han frestas till en falsk förtröstan på Gud och han frestas att avfalla från Gud. På samma tema ansätter djävulen också oss. Även om situationen ser annorlunda ut går fresteserna ut på samma sak. Jesus blev i allt frestad på samma sätt som vi men utan synd. Hans seger tillräknas oss som rättfärdighet. Då vi faller ska vi inte förbli liggande utan omvända oss och fly till Jesus för hos honom finns mycket förlåtelse. Han förlåter synd och tillräknar oss sin rättfärdighet.

Att Jesus blev frestad i allt liksom vi fast utan synd utgör ett problem för oss. Hur ska vi förstå det? När vi blir frestade kan det aldrig ske utan synd. Våra första föräldrar, Adam och Eva fick börja sina liv heliga och rättfärdiga, men vi aldrig. De kunde ha stått emot djävulens frestelse utan synd. Men de gjorde det inte utan föll och blev syndare. Allt sedan dess är alla människor syndare. När vi frestas så har frestelsen en

anknytningspunkt hos oss. Om än vi står emot frestelsen och behåller segern så finns där ett ögonblick då vi uppfattar frestelsen till synd som lockande. Men då det som Gud förbjudit uppfattas som lockande och önskvart har ju redan fallet skett. När Eva såg att det förbjudna trädet var en fröjd för ögat och gott att äta av och var lockande eftersom det gav förstånd, ja, då hade fallet redan skett i hennes hjärta. Jakob skriver: *Var och en som frestas dras och lockas av sitt eget begär.* När vi frestas kan det aldrig ske utan synd för det är av vårt eget begär vi dras och lockas. Men Jesus blev frestad i allt liksom vi fast utan synd. Han drogs och lockades inte av sitt eget begär. Djävulens frestelse fick över huvud taget ingen ingång i hans hjärta. Däri ligger problemet för oss. Vi kan inte förstå hur han blev frestad i allt liksom vi. Men då vi inte lägre förstår ska vi göra som Jesus lär oss i dagens evangelium. Vi får förtrösta på att Gud vet mer och vet bättre - så vi förblir vid hans ord. För oss gäller: *var och en som frestas dras och lockas av sitt eget begär.* För Jesus gäller att *han blev frestad i allt liksom vi fast utan synd.* Det litar vi på fast vi inte kan förstå det till fullo. Och vi tar till oss trösten det ger: vi faller ofta och måste varje dag be Fader Vår *förlåt oss våra skulder.* Men Jesus har klarat alla frestelser utan synd och det är med det filtret Gud ser på oss: han ser Kristi rättfärdighet som tillräkas oss.

I dagens evangelium framställs Jesus också som vårt exempel för att vi ska lära oss av honom hur vi ska stå emot djävulen när han frestar oss. Men allt Jesus gjorde är inte ett gott exempel för oss. Det är inte bra för hälsan att fasta under lång tid. Att vara utan mat är ingen hälsokur utan leder till att man dör. Många skulle inte kunna fasta 40 dagar. Döden skulle infinna sig tidigare än så. Men Jesus gjorde inte det här självmant, för att se om Gud skulle hålla honom vid liv på något sätt. I så fall hade det varit att fresta Gud. Nej, han blev ledd av Anden ut i öknen för att bli frestad av djävulen. Det skedde strax efter hans dop i Jordan. Då hade Johannes sett Anden sänka sig ner över honom i form av den duva och han hade hört en röst från himlen: *Han är min älskade Son. I honom har jag min glädje.* Samme Ande förde Jesus ut i öknen för att frestas av djävulen. Jesus hade nu börjat sin offentliga tjänst som vår ställföreträdare och frälsare. Och det här var första uppgiften, att vinna seger över frestelse. Det skedde inte på eget bevåg utan han var ledd av Anden.

Djävulen kan inte komma vid oss om inte Gud tillåter det. Det lär vi oss i Jobs bok. Djävulen fick tillåtelse att fresta honom till avfall. Han fick också tillåtelse att försätta honom i en situation så att han blev mer sårbar för frestelsen. Vi ska inte självmant försätta oss i ett tillstånd av svaghet så att vi blir mer sårbara för frestelser. Men Jesus fick den uppgiften av Anden. Efter fyrtio dagar och nätter av total fasta förstod han nog att han inte skulle överleva om inte Gud ingrep. Det hade redan gått fyrtio dagar i öknen utan en skynt av något ätbart. Själva livet höll på att rinna bort. Det var det tillfälle djävulen väntat på. *"Om du är Guds Son, så befall att de här stenarna blir bröd."* Dubbel lockelse: Jesus kunde bevisa att han är Guds Son och samtidigt kunde han göra slut på svälten och rädda sitt liv. Men nu har vi lärt oss att när vi frestas så

lockas och dras vi av våra egna begär. Jesus blev i allt frestad liksom vi fast utan synd. I hans hjärta fanns inget ont begär. Frestelsen fick över huvud taget ingen ingång och inget fäste i hans hjärta. Jesus såg en annan sida av saken. Anden hade fört honom ut i öknen. Det var Guds vilja att han befann sig där och i detta tillstånd. Därför litade han på att Gud också skulle rädda honom och sörja för honom.

Jesus avvisade djävulen med ett ord ur Skriften. (Det går igen i Luthers psalm Vår Gud är oss en väldig borg: ett ord kan honom fälla.) Jesus svarade: *"Det står skrivet: Människan lever inte bara av bröd, utan av varje ord som utgår från Guds mun."* Det tar oss tillbaka till Mose tid. Han hade fått befallning att föra Israels barn ut ur Egypten och ut i öknen. Liksom Jesus befann de sig i öknen på Guds befallning. Men när de blev hungriga och törstiga och det varken fanns mat eller vatten började de misströsta och klaga på Mose och Gud. Gud hade låtit dem hungra för att pröva dem. Han gav dem manna från himlen för att lära dem just detta *att människan lever inte bara av bröd utan av varje ord som utgår från Guds mun.* Gud hade fört dem dit och han hade lovat att sörja för dem. Det löftet höll dem också vid liv under de fyrtio åren i öknen så att när åren sammanfattas så kan Mose säga till folket: *Dina kläder blev inte utslitna och din fot svullnade inte under dessa fyrtio år. 5 Du ska veta i ditt hjärta att Herren din Gud fostrar dig, så som en man fostrar sin son. 6 Och du ska hålla Herren din Guds bud så att du vandrar på hans vägar och fruktar honom.*

När vi senare läser Jesu undervisning till oss så ska vi komma ihåg Jesu frestelse. Han hade så mycket större anledning att oroa sig än vi har men han gjorde det inte. Han litade på Guds hjälp. Han lär oss att det ska vi också ska göra: *Bekymra er därför inte och fråga inte: Vad ska vi äta? eller: Vad ska vi dricka? eller: Vad ska vi klä oss med? 32 Allt detta söker hedningarna efter, men er himmelske Far vet att ni behöver allt detta. 33 Nej, sök först Guds rike och hans rättfärdighet, så ska ni få allt det andra också.* Med det löftesordet kan vi avvisa djävulen när han försöker få oss att tvivla på att Gud ska sörja för vårt liv.

Hjältar och bovar med superkrafter, och kampen mellan goda och onda, är ett populärt tema hos inkomstbringande biofilmer. Vi ska komma ihåg att djävulen har superkrafter. Men nu är det inte Sci-Fi utan verkligheten vi lever i. Det lär oss redan Jobs bok i det första kapitlet. Där berättas hur Åklagaren trädde fram inför Gud efter en färd över jorden. Gud frågade om han lagt märke till Job, en gudfruktig man. Åklagaren menade att det bara var för att Gud så rikt välsignat honom. "Men räck ut din hand mot allt han ägar så kommer han att förbanna dig rakt i ansiktet." Gud gav då allt han ägde i Åklagarens hand med den begränsningen att han inte fick räkna ut sin hand mot Job själv. Sen följer de fruktansvärda och hjärtskärande händelser som ni så väl känner till. Men det visar vilka superkrafter djävulen har och hur han kan påverka vårt liv. Så vi blir inte förvånade över att han har kraft att ta med Jesus till en upphöjd plats på tempelområdet i Jerusalem. Där frestar han Jesus till en falsk

förströstan på Gud. Jesus hade visat vid den första frestelsen att han förtröstade på Gud. Det är OK för djävulen att vi förströstar på Gud, bara vi har en falsk förströstan. Djävulen frestade honom att kasta sig ut och citerade ett löfte om Guds beskydd. Jesus avvisade honom med ordet: *"Det står också skrivet: Du ska inte fresta Herren din Gud."*

Av det lär vi oss att vi inte ska försätta oss själva i fara. Vi kan lita på att Gud beskyddar oss för allt ont och farligt. Men vi ska inte själva utsätta oss för fara om det inte sker enligt Guds vilja. Apostlarna utsatte sig för många farliga situationer i evangeliets tjänst, men det är en annan sak. Här handlar det om att utsätta sig för fara för att testa Guds löften, men det är att fresta Gud.

Vi lär oss också att ju bättre vi lär känna vår Bibel, ju bättre kan vi pröva vad som är Guds vilja och vad som behagar honom. Om man rycker ut ett bibelord och sätter det i ett nytt sammanhang utan att se till vad bibeln i övrigt lär så kan man komma hemskt mycket fel. Det görs allmänt idag. Ett vanligt sätt är att man tar fasta på att *Gud är kärlek* och använder det till ett försvar för mänsklig perverterad kärlek, otukt, äktenskapbrott eller homosexualitet. Man tolkar stället om att Gud är kärlek utan att se till vad Bibeln lär om hur vi ska leva tillsammans med andra. Överträdelse av lagen är inte kärlek utan synd. Jesu exempel har lett fram till den lutherska principen att låta Skrift tolka Skrift. Vi lär oss pröva vad som är Guds vilja genom att ta hänsyn till allt Bibeln lär som kan vara tillämpligt i en given situation. Och ju bättre vi känner vår Bibel ju bättre kan vi avgöra vad som är Guds vilja och stå djävulen emot.

I den tredje frestelsen visar djävulen återigen prov på sina superkrafter. Han visar Jesus världens alla riken så att han ser det med sina ögon. Det är riktigt att hela världen är i den ondes våld. Men att han skulle ha fått denna makt är en lögn. Han är en illegitim härskare. Men till Gud Son däremot säger Herren i Ps 2: *Be mig, så ger jag dig hednafolken till arvedel och hela jorden till egendom.* Men uppfyllelsen är knuten till hans lydnad som Herrens tjänare. Det var genom att gå korsets väg som han skulle bli upphöjd. Djävulen frestar honom här att ta en genväg, en annan väg. Djävulen avslöjar sitt högmod då han tillfogar villkoret att Jesus skulle falla ner och tillbe honom. Jesus svarade: *"Gå bort, Satan! Det står skrivet: Herren din Gud ska du tillbe, och endast honom ska du tjäna."*

Djävulen hade använt superkrafter för att fresta Jesus. Men Jesus hade avvisat honom med samma kraft som Gud satt i händerna på varje kristen: Guds ord. Guds ord är allt vi behöver för att motstå och övervinna djävulens frestelser. I efesierbrevets 6:e kapitel kan vi läsa: *Till sist, bli starka i Herren och i hans väldiga kraft. 11 Ta på er hela Guds vapenrustning, så att ni kan stå emot djävulens listiga angrepp. 12 Vi kämpar inte mot kött och blod, utan mot furstarna, mot makterna, mot världshärskarna här i mörkret och mot ondskans andemakter i himlarymderna. 13 Ta*

därför på er hela Guds vapenrustning, så att ni kan stå emot på den onda dagen och stå upprätt när ni fullgjort allt.

14 Stå alltså fasta, med sanningen som bälte runt höfterna och klädda i rättfärdighetens pansar. 15 Bär som skor på era fötter den beredskap som fridens evangelium ger. 16 Ta dessutom trons sköld, med den kan ni släcka den ondas alla brinnande pilar. 17 Ta emot frälsningens hjälm och Andens svärd, som är Guds ord. 18 Gör detta under ständig bön och åkallan och be alltid i Anden.

Dagens evangelium avsluta med att änglar kom fram och betjänade honom. Ordet "betjäna" används om att servera, eller betjäna vid bordet. Så efter fyrtio dagars fasta och tredubbel seger över djävulen blev han betjänad med mat av änglarna. Men det vara bara till en tid djävulen lämnade honom. Jesus gick upp till Jerusalem för att slutligen besegra Djävulen och vinna evig frälsning åt oss. Amen.

Låt oss be!

Himmelske Fader, som gett oss ditt mäktiga ord, lär oss hålla oss till det. Det är Andens svärd och vårt försvar mot den Onde. Amen.